

جمهوری اسلامی ایران
سازمان نظام تربیتی و آموزشی
اداره امور دفاتر اساتید و هیاتان

بسم الله

شماره: ۹۲۱۴۶۱۶
تاریخ: ۱۳۹۲ / ۷ /
پست:

مدیر محترم گروه معارف اسلامی

سلام علیکم

با احترام و آرزوی سلامتی و بهروزی برای جنابعالی، با عنایت به مصوبه ۲۵۳ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مبنی بر جایگزین شدن ۲ واحد درس «دانش خانواده و جمعیت» به جای درس «جمعیت و تنظیم خانواده»، موارد ذیل به اطلاع می‌رسد:

۱. بر اساس مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۹۲/۲/۱۶ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی، تمام نشئون مربوط به این درس به کمیته برنامه‌ریزی دروس معارف اسلامی وزارت علوم، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد اسلامی واگذار شده است. (پیوست ۱- مصوبه شماره ۲۵۳ شورای اسلامی شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی مورخ ۹۲/۲/۱۶)
۲. بر اساس مصوبه جلسه ۸۲۳ مورخ ۹۱/۱۲/۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش عالی سرفصل‌های این درس تصویب و طی نامه شماره ۲۱/۲۴۵۲۸۱ مورخ ۹۱/۱۲/۲۸ معاون محترم آموزشی وزارت علوم ابلاغ گردیده است. (پیوست ۲)
۳. بر اساس مصوبه جلسه ۹۲/۶/۲۰ کمیته معارف اسلامی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تصمیم‌گیری در خصوص درس مذکور (اعم از برنامه‌ریزی در خصوص اصلاح و ارتقاء درس و سرفصل‌های آن، بررسی صلاحیت‌های علمی و عمومی مدرسان، برگزاری دوره‌های آموزشی و بازآموزی و نظارت بر نحوه‌ی ارائه درس و ارزیابی عملکرد مدرسان) به عهده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها (معاونت امور دفاتر اساتید و هیاتان) قرار داده شده و تنظیم برنامه‌ها و اجرای درس نیز در سطح دانشگاهها به عهده «گروه معارف اسلامی» دانشگاه می‌باشد. (پیوست ۳- ابلاغیه شماره ۳/۹۳۲۲۷ مورخ ۹۲/۶/۲۵ معاون محترم آموزشی وزارت علوم و ابلاغیه شماره ۳۶/۲۱۷۴۷۸ مورخ ۹۲/۷/۶ معاون محترم آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی)
۴. با عنایت به مراتب فوق، درس «دانش خانواده و جمعیت» به عنوان درس ۲ واحدی اجباری، جایگزین درس «جمعیت و تنظیم خانواده» گردیده است که گذراندن این درس برای دانشجویان ورودی مهر ماه ۹۲ به بند الزامی می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
مرکز اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

بیت

شماره: ۹۲۰۴۹۱۹
تاریخ: ۱۳۹۲ / ۷ / ۱
پوست:

۵. به دلیل اهمیت درس مذکور صرفاً اساتیدی که در حال حاضر دارای مجوز تدریس در دروس گرایش اخلاق اسلامی (آیین زندگی و اخلاق خانواده) می‌باشند می‌توانند این درس را تدریس نمایند.
۶. شایان ذکر است کماکان گذراندن یک درس از عناوین گرایش اخلاق اسلامی (شامل دروس: فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)، اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)، آیین زندگی (اخلاق کاربردی)، اخلاق خانواده، عرفان عملی در اسلام) برای دانشجویان اجباری می‌باشد و درس «دانش خانواده و جمعیت» نیز به عنوان یک درس الزامی و مستقل (خارج از جدول دروس عمومی معارف اسلامی) می‌بایست گذرانده شود.
۷. در صورت استفاده از کتاب «اخلاق خانواده» تألیف جمعی از نویسندگان - به کوشش: خانم آیت‌اللهی - به عنوان منبع درس «دانش خانواده و جمعیت»، برای درس اخلاق خانواده از سایر منابع موجود به عنوان منبع درسی استفاده شود تا از آرایه سرفصل‌های تکراری پرهیز شود.
- دوام توفیقات شما را از خداوند متعال خواستارم . ۹۲۰۷

محمد اسحاق مسعودی

معاون امور دفاتر، اساتید و دبیران

عنوان درس به فارسی: دانش خانواده و جمعیت عنوان درس به انگلیسی: The knowledge of family & population			
دروس پیشین: خانه	نظری	چهارشنبه	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعات: ۳۳
	عملی	پایه:	
	نظری	نوع واحد:	
	عملی	اختیاری:	
	عملی	تعداد	
	نظری	سازمان	
عملی	تاریخ	آموزش تکمیلی عملی دارد:	
☐ آزمایشگاه،		☐ تارگت	☐ سیمپار،

هدف کلی دوس:

آشنایی دانشجویان با مبانی و آموزه های بنیادین خانواده و مهارت های تشکیل، تکمیل و تمدد ای خانواده و تسهیل ازدواج جوانان

اهداف رفتاری:

- دانشجویان بتوانند مفاهیم بنیادین خانواده را بر اساس آموزه های دینی بیان کنند.
- دانشجویان با مهارت های انتخاب همسر آشنا شوند.
- دانشجویان مهارت های مورد نیاز در تشکیل خانواده و نحوه رفتار با همسر را بیاموزند و به نفع خود به کار آورند.
- دانشجویان با مفاهیم بنیادین مباحث جمعیت آشنا شوند.
- دانشجویان با فوائد فرزند آوری و آسیب های کاهش جمعیت در سطح ملی و نیک فرزند ی در ایجاد فردی و خانوادگی آشنا شوند.

سرفصل های اصلی درس:

فصل ۱- تشکیل خانواده

- بخش ۱- اهمیت و ضرورت ازدواج و تشکیل خانواده در اسلام
- بخش ۲- مهارت های همسرگزینی
- بخش ۳- تسهیل ازدواج
- بخش ۴- تبیین خانواده

فصل ۲- تکمیل خانواده

- بخش ۱- عوامل استحکام خانواده
- بخش ۲- مهارت های تکمیل خانواده
- بخش ۳- تقویت کارکردهای خانواده
- بخش ۴- نقش های اعضای خانواده

فصل ۳- تعالی خانواده

بخش ۱- اصول و مبانی الگوی اسلامی - ایرانی خانواده

- ۱- قواعد و اصول حاکم بر خانواده
- ۲- حقوق و تکالیف اعضاء خانواده :
- حقوق و مسئولیت های مالی زوجین در خانواده
- حقوق و مسئولیت های غیر مالی زوجین در خانواده

۳- رشد و تعالی و گرمات اخلاقی و معنوی

بخش ۲- آداب و سبک زندگی اسلامی - ایرانی در خانواده

فصل ۴- ایمن سازی خانواده

- بخش ۱- موضوع شناسی مسائل و مشکلات خانواده
- بخش ۲- عوامل تسخیر خانواده
- بخش ۳- ایمن سازی خانواده از آسیب ها و ترمیم خانواده های آسیب دیده
- بخش ۴- ایمن سازی خانواده:

الف- طلاق: عوامل طلاق، پیامدهای طلاق و راهکارهای کاهش طلاق

ب - سایر عوامل اجتماعی: منبع (تالیس، عیوب، ...)

فصل 5- فرزندآوری و جمعیت

بخش 1 - فرزند آوری و تربیت فرزند

- اهمیت، اهمیت و نوایند فرزند آوری
- اخلاق و آداب بارداری و فرزند آوری

بخش 2 - جمعیت

- جمعیت و جمعیت شناسی
- دیدگاه های جمعیتی
- سیاست های جمعیتی با رویکرد ارتقای نرخ باروری
- نظریه های و راه های درمان آن

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان فرم	آزمودن های نهایی	پروژه
		آزمودن های نوشتاری ¹	
		مهارتداری	

منابع:

منابع اصلی:

1. روششناسی ازدواج و شکوه همسری، غلامعلی افروز، تهران، مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
2. اخلاق و خانواده، زمر آیت اللهی، نشر معارف، ۱۳۹۱.
3. حقوق زن و خانواده، محمود حکمت نیا، نشر مرکز امور زنان و خانواده یا مشارکت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰.
4. درآمدی بر مطالعات جمعیتی، دیرید لورکاس و پاول میر، ترجمه حسین محمودیان، چاپ سوم، ویرایش دوم، ۱۳۸۷.

منابع فرعی:

1. فلسفه حقوق خانواده، محمود حکمت نیا و همکاران، جلد اول، نشر شورای فرهنگ اجتماعی زنان، ۱۳۸۸.
2. رویکردی نوین در روابط خانواده، عزت السادات میرعالی، نشر سایه صبح، ۱۳۹۹.
3. حقوق غیر مالی زوجین، لیلیان لاشی، نشر شورای فرهنگ اجتماعی زنان، ۱۳۹۰.
4. روابط سالم در خانواده، داوود حسینی، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۸.
5. موازنه حقوق و اخلاق در خانواده، مریم احمدیه، نشر شورای فرهنگ اجتماعی زنان، ۱۳۸۲.
6. خانواده کارآمد و متعالی، مهری سوزی، تهران، نیتسان، ۱۳۸۷.
7. کانون مهرورزی، عباس پستاننده، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۹.
8. کانون جوانسردی، عباس پستاننده، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۹.
9. حقوق و مسئولیت های فردی و اجتماعی زن، محمود حکمت نیا، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با همکاری مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۰.
10. احکام روابط زن و شوهر و مسائل اجتماعی آنان، سید محمد سعید مصدومی، نشر شبان جنته، ۱۳۸۹.
11. مطالعه تطبیقی حقوق زنان از منظر اسلام و غرب، فاطمه عظیم زاده اوردینی و لیلا خسروی، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸.
12. آسیب شناسی خانواده (مجموعه مقالات)، به کوشش سید جعفر حق شناس، با همکاری دفتر مطالعات و تحقیقات زنان و مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۰.
13. حریت و نقش های جنسیتی (مجموعه مقالات)، به کوشش محمدرضا زبایی آزاد، تهران، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۸.
14. مطلق مهر (رامکارهای جامع و کاربردی برای انتصاب همسر)، امیرحسین یکنی پورفره، نشر حدیث راه عشق، ۱۳۹۰.
15. مطلق مهر (مراحل تکلیف خانواده)، امیرحسین یکنی پورفره، نشر حدیث راه عشق، ۱۳۹۰.
16. جوانان و روابط خانوادگی و نسبی، معاونت مطالعات و تحقیقات، نشر سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۷.

تاریخ: ۹۲/۴۴۲۵

شماره: ۴/۹۲۷۲۷

پیوست:

رؤسای محترم دانشگاه‌های:

آیندا... العظمی بروجردی(ره) - آیتا... حاجری - اراک - اردکان - ارومیه - اصفهان - اترهر(اس) - ایلام - بجنورد - بناب - بوعلی سینا - بیرجند - بین المللی امام خمینی(ره) - پیام‌نور - تبریز - تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان - تحصیلات تکمیلی صنعتی فناوری پیشرفته - تربیت حیدریه - تربیت مدرس - تفرش - تهران - جامع علمی - کاربردی - حضرت مصومه (س) - حکیم سبزواری - چهارم - جبرفت - خلیج فارس - خوارزمی - خواجهان سمنان(فرزانگان) - دامغان - دریاوردی و علوم دریایی چابهار - رازی - رفسنجان - زابل - زنجان - سلمان فارسی کازرون - سمنان - سیدجمال‌الدین اسدآبادی - سیستان و بلوچستان - شاهرود - شهید باهنر کرمان - شهید بهشتی شهید چمران اهواز - شهید مدنی - شهرکرد - شیراز - صنعتی اراک - صنعتی اردبیل - صنعتی ارومیه - صنعتی اصفهان - صنعتی امیرکبیر - صنعتی بابل - صنعتی بیرجند - صنعتی جندی شاپور - صنعتی خاتم الانبیا(ص) - شهید بهشتی - صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی - صنعتی سهند تبریز - صنعتی سیرجان - صنعتی شریف - صنعتی شهدای هویزه - صنعتی شیراز - صنعتی قم - صنعتی کرمانشاه - صنعتی همدان - علامه طباطبائی - علم و صنعت ایران - علوم اقتصادی - علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان - علوم و فنون دریایی خرمشهر - علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری - علم و فناوری مازندران(بهشهر) - فردوسی مشهد - فنا - فنی و حرفه‌ای - فناوریهای نوین امل - قم - کانساز - کردستان - کشاورزی و منابع طبیعی رامین - کوثر بجنورد - گلپایگان - گلستان - گنبد - گیلان - لرستان - مازندران - محقق اردبیلی - مراغه - ملایر - مهندسی فناوری های موبایل - نیشابور - ولایت - ولیمصر(عج) - هرمزگان - هنر اسلامی تبریز - هنر اصفهان - هنر شیراز - هنر - پاسوج - یزد

مجتمع آموزش عالی: آیت الله العظمی حاجری (ره) - میبد - بم - زرنند - سراوان - فاطمیه نهاوند - فنی و مهندسی اسفراین - کشاورزی و دامپروری تربت جام - گناباد

دانشکده: آمار و انفورماتیک - فنی و مهندسی علی آباد کتول - فنی و مهندسی اهر - فنی و مهندسی مرند - فنی خوی - فنی و مهندسی گلپار - فناوری های نوین نمین - قرآن و حدیث - علوم انسانی حضرت نرجس(س) - علوم پایه قانن - علوم انسانی قانن - کشاورزی شیروان - کشاورزی مشکین شهر - کشاورزی و منابع طبیعی داراب

پژوهشگاه‌ها: بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله - پلیمر و پتروشیمی ایران - تربیت‌بدنی و علوم ورزشی - حوزه و دانشگاه - دانشهای بنیادی - شیمی و مهندسی شیمی ایران - علوم انسانی و مطالعات فرهنگی - علوم و فناوری اطلاعات ایران *IranDoc* - ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری - مواد و انرژی -

پژوهشکده‌ها: علوم و صنایع غذایی خراسان رضوی - مطالعات فرهنگی و اجتماعی - مراکز/بنیاد: استهبان(ویژه پسران) - اقلید - التتر - بلدختر - تحقیقات سیاست علمی کشور - تحقیقات نجوم و اختر فیزیک مراغه - حضرت خدیجه (ویژه دختران) - شهید مدرس شهرضا - فنی و مهندسی پولین زهرا - نیروآباد

نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۳۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۳۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۳۶۶۵-۱۵۱۳
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بِسْمِ تَعَالَى

تاریخ: ۹۲/۶/۲۵

شماره: ۴۸۳۷۲۷

پیوست:

کاشمر (ویژه دختران) - کوهدشت (ویژه دختران) - لامرد - محلات (ویژه پسران) - مطالعات و همکاری های علمی بین المللی (ISM) - مطالعات و پژوهش های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه - منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری ملی اقیانوس شناسی - معسنی - نشر دانشگاهی - نورآباد (ویژه پسران) - بنیاد دانشنامه نگاری ایران

موزه: علوم و فناوری چ.ا.

مؤسسه/سازمان: مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی - مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران - مؤسسه پژوهشی علوم و فناوری رنگ و پونش - مؤسسه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی - سازمان پژوهش های علمی صنعتی ایران - سازمان سنجش آموزش کشور - سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت) -

پارک علم و فناوری استان: آذربایجان شرقی - اصفهان - خراسان رضوی - خلیج فارس - سمنان - فارس - گیلان - مرکزی - یزد -

دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی (طبق لیست مندرج در سامانه وزارت علوم) - دانشگاه آزاد اسلامی

دانشگاه های وابسته به دستگاه های اجرایی: افسری امام علی (ع) - تربیت دبیر شهید رجایی - جامع امام حسین (ع) - شاهد - صدا و سیما - صنایع و معادن - صنعت نفت - صنعتی مالک اشتر - عالی دفاع ملی - علوم انتظامی - علوم دریایی امام خمینی (ره) - علوم و معارف قرآن کریم - علوم و فنون هواپیمایی (شهید ستاری) - علوم قضایی و خدمات اداری - فرهنگیان - معارف اسلامی - مذاهب اسلامی -

دانشکده های وابسته به دستگاه های اجرایی: اطلاعات - امام محمد باقر - حفاظت و بهداشت کار - علوم فرآیند - علوم و فنون فارابی - علوم دیپلماتیک - فرماندهی و ستاد ارتش چ.ا. (دافوس) - فرماندهی و ستاد سپاه پاسداران (دافوس) -

آموزشکده های وابسته به دستگاه های اجرایی: فنی نقشه برداری (سازمان نقشه برداری) - فنی نقشه برداری (سازمان جغرافیایی ارتش) - محیط زیست

مرکز/مجمع وابسته به دستگاه های اجرایی: مرکز آموزش عالی تعاون - مرکز آموزش عالی مدیریت دولتی - مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی - مرکز آموزش عالی هوانوردی و فرودگاه کشور - مجتمع پیامبر اعظم ..

پژوهشگاه های وابسته به دستگاه های اجرایی: استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران - ارتباطات و فناوری اطلاعات - روپان - صنعت نفت - علوم و تکنولوژی دفاعی - علوم و فنون هسته ای - علوم و معارف دفاع مقدس - فرهنگ و معارف اسلامی - فضایی ایران -

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نبش خیابان پرویزان جنوبی

کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۳۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۳۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بسمه تعالی

تاریخ: ۹۲۶۶۰۲۵

شماره: ۴/۹۳۷۲۷

پوست: -----

پژوهشکده‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی: آمار - امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی - علوم زمین - حوزه وزیر و معاونتها: اداره کل روابط عمومی - حراست مرکزی - دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات - دفتر وزارتی - دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی - دفتر گسترش آموزش عالی - دفتر آموزش عالی غیردولتی - سازمان دانشجویی - صندوق رفاه دانشجویی - مرکز نظارت و ارزیابی آموزش عالی - مرکز هیاتهای امتا و هیأت معیره - مرکز همکاریهای علمی و بین‌المللی مشاوران وزیر - معاونت آموزشی - معاونت اداری و مالی و مدیریت منابع - معاونت پژوهشی و فناوری - معاونت فرهنگی و اجتماعی - معاونت حقوقی و امور مجلس

پاسلام

عطف به بخشنامه شماره ۲/۸۳۰۴۵ مورخ ۱۳۹۲/۶/۱۶، که به موجب آن برنامه ریزی در خصوص اصلاح و ارتقاء درس «دانش خانواده و جمعیت» و سرفصل‌های آن، بررسی صلاحیت‌های علمی و عمومی مدرسان، برگزاری دوره‌های آموزشی و بازآموزی، نظارت بر نحوه ارائه و ارزیابی عملکرد مدرسان درس را بر عهده کمیته معارف وزارت متبوع گذاشته است، به آگاهی می‌رساند:

کمیته معارف شورای برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۰ به جهت پرهیز از طولانی شدن فرایند تصمیم‌گیری در موارد مربوط، با تفویض اختیارات محوله به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها (معاونت امور دفاتر، اساتید و مبلغان) موافقت کرد.

مسئول تنظیم برنامه‌ها و اجرای درس مذکور در سطح دانشگاهها، گروه معارف اسلامی است که براساس مقررات موجود زیر نظر مستقیم معاون آموزشی دانشگاه انجام وظیفه می‌نماید.

حسین نادری‌منش

معاون آموزشی

رونوشت: معاونت محترم امور اساتید دفتر نمایندگی نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاهها

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۳۶۶۶-۳۳۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۳۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir